

Riigitee 59 Pärnu - Tori km 1,6 kergliiklustee tunneli ehitamise ehitusloa menetlusse kaasamine ja KMH algamata jätmise kohta seisukoha küsimine

Muinsuskaitseameti tingimused:

1. Paikuse alevis riigitee Pärnu-Tori 1,6 km soovitakse rajada kergliiklustunnel. Projektialal asub arheoloogiamälestise Sindi-Lodja I kiviaja asulakoht (reg-nr 27039) kaitsevöönd. Lisaks asub alal Muinsuskaitseameti poolt määratletud arheoloogiatundlik ala.
2. Reiu jõe suudmealalt on arheoloogilisi leide kogutud juba 20. sajandi algusest. Sindi Lodja I asulakoht avastati 2000. aastal Pärnu jõe vasakkaldal Reiu jõe suudmest kirdesse jääval alal. Kiviaja asulakoha kaevamistel selgus, et tegemist oli loodusliku põhja-lõuna suunalise nõlvakuga, kus Balti jääpaisjärve põhjasavile oli ladestunud 9600.–5000. aastast eKr pärinev mesoliitiline kultuurkiht. Uurimisala peamised kihid sisaldasid valdavalt uusaegseid, kuid ka kiviaegseid leide (Kriiska, A, Saluäär, U. 2003 Aruanne Sindi-Lodja kiviajaasulakoha (Tori khk.) kaevamistest 2002. aasta suvel). Uuringualal viidi 2024. aastal seoses Reiu silla ehitamisega läbi eeluuringud, mille käigus leiti riigiteest kagu pool kõrguselt 3,9 meetrit ü.m.p tulekivi kild. See võib viidata läheduses asuvalle kiviaegsele asulakohale (Kriiska jt. 2024. Sindi-Lodja uue silla ehitusalusel maa-alal 16. juulist kuni 25. septembrini 2024. aastal teostatud arheoloogiliste ja geoarheoloogiliste eeluuringute aruanne).
3. Sellest tulenevalt tuleb kaevetöödel tellida arheoloogilise uuringu läbiviimine (meetodiks kaevetööde arheoloogiline jälgimine; arvestada võimalusega, et kui jälgimise käigus ilmneb *in situ* säilinud kultuurkihti, siis kaalub amet nende säilitamist või läbi uurimiseks arheoloogilise kaevamise määramist). Kaevamisel tuleb arvestada seisakutega, et arheoloogile oleks tagatud pinnases leiduva arheoloogilise materjali tuvastamine ja dokumenteerimine. Kaevetöödel peab olema ekskavaatori varustuses ka hammasteta kopp, mis arheoloogilist kultuurkihti kaevamise käigus vähem lõhub.
4. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §-d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70). Arheoloogilise uuringu tegijad on leitavad kultuurimälestiste registrist „Erialane pädevus“ → „Pädevustunnistused“ → „Filtreerimine - Omandatud eriala/ kvalifikatsioon, kraad: Arheoloog“.
5. Muinsuskaitseameti määratud arheoloogiline uuring on juriidilisele isikule hüvitatav 50% ulatuses (1500 euro piires). Täpsem info hüvitise taotlemisest Muinsuskaitseameti kodulehel (<https://www.muinsuskaitseamet.ee/uuringute-huvitamine>).
6. Enne tööde teostamise algust peab tööde teostaja taotlema Muinsuskaitseametist tööde tegemise loa (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muinas.ee/> → peale sisse logimist vali vasakpoolsest menüüst „Tööd mälestisel“ → „Tööde lubade taotlused“ → „Lisa“). Loataotlus tuleb esitada ka siis kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui

kaitsevööndis. Tööde tegemise luba väljastatakse pärast arheoloogiliste uuringute uuringukava heakskiitu ja uuringuteatise esitamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt

Kaisa Metsaots

Pärnumaa nõunik

kaisa.metsaots@muinsuskaitseamet.ee

Pikk 16b, Pärnu 30010

51916225